

AB VE TÜRKİYE

#BirlikteDahaGüçlü
#ABGenişlemesi

Ekim 2024

Türkiye 1999 yılından bu yana **AB'ye aday bir ülkedir.**

ARALIK 1995	ARALIK 1999	ARALIK 2004	MART 2016	HAZİRAN 2018	MART 2021	KASIM 2023	NİSAN 2024
AB ile Türkiye Arasında Gümrük Birliği kuruldu	AB Konseyi Türkiye'ye adaylık Statüsü verdi	AB Konseyi katılım müzakerelerini başlatma kararı aldı	AB-Türkiye Bildirisi	Katılım müzakereleri resmi olarak durma noktasına geldi	Pozitif gündem hayata geçirildi	AB-Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerin durumuna dair Ortak Tebliğ yayımlandı	AB Konseyi, Daimi Temsilciler Komitesini, Ortak Tebliğ'deki tavsiyelerin hayata geçirilmesini sağlamakla görevlendirdi.

Türkiye'ye AB desteği

AB Türkiye'ye **en büyük finansal desteği** sağlamaktadır. Türkiye'nin kalkınması ve AB katılım sürecini desteklemek üzere çeşitli programlar sunar.

Mülteci desteği ve sınır yönetimi

2011 yılından bu yana AB, Türkiye'deki mültecilere ve ev sahibi toplumlara destek olmak üzere yaklaşık 10 milyar Avro sağlamıştır. AB, 1.9 milyondan fazla mülteciye temel ihtiyaç desteği, 820.000'e yakın mülteci çocuğa eğitim hizmeti ve 33.4 milyon vakaya birinci basamak sağlık hizmeti sağlamıştır. Bunların yanı sıra sınır koruması için ekipman, teknik yardım ve eğitim sağlamıştır.

© Adobe Stock

AB
Türkiye'nin

✓ En büyük
ticaret ortağı

✓ En büyük
yatırımcısı

✓ En büyük finansal
destek kaynağıdır

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA)

2021-2023 yılları arasında AB, IPA III kapsamında Türkiye'ye **751 milyon Avro'yu** aşkın mali ve teknik destek sağladı. Bu destek kapsamında:

- Geçmiş ELM (Dış Borç Verme Yetkisi) operasyonları da dahil olmak üzere **Avrupa Sürdürülebilir Kalkınma Fonu Plus (EFSD+)** kapsamında garantilerin sağlanması için **206 milyon Avroluk** katkı sunuldu.
- Sürdürülebilir tarım uygulamalarının teşvik edilmesi için özellikle organik tarım olmak üzere **iklime dayanıklı sürdürülebilir tarım ve balıkçılığın desteklenmesine yönelik 9 milyon Avroluk** bir paket desteklendi.
- Sürdürülebilir gıda sistemlerini desteklemek, kırsal alanlarda iş geliştirme, büyüme ve istihdamı kolaylaştırmak, iklim değişikliğinin azaltılması ve uyumuna katkıda bulunmak ve kırsal alanlarda toplumsal kalkınma ve sosyal sermayeyi geliştirmek amacıyla **IPA III Kırsal Kalkınma programı (IPARD III)** için **105 milyon Avro** sağlandı.
- SUMART programı aracılığıyla Türkiye'deki belediyelerin **sürdürülebilir ve akıllı kentsel hareketlilik hizmetlerini** sürdürmedeki önemli rolünü teşvik etmek, geliştirmek ve kolaylaştırmak için toplam **215 milyon Avro** kredi sağlandı.

Türkiye Yatırım Platformu (TIP)

2022'de oluşturulan **Türkiye Yatırım Platformu**, Türkiye'deki AB yatırımlarını yönlendiren temel araçtır. Platform AB finans kuruluşlarının karbonsuzlaştırma, dijitalleşme, finansmana erişim, inovasyon ve yeşil yatırımlar alanlarındaki yatırım tekliflerini, kamu ve özel sektör yatırımları için çeşitli bütçe teminat mekanizmaları aracılığıyla desteklemektedir. Amaç uluslararası finans kuruluşlarıyla işbirliği yapılarak Türkiye'de, **2027 yılı sonuna kadar 2,4 milyar Avro** değerinde yatırım yaratmaktır. Bu çabalara aşağıdakiler dahildir:

- Şehirlerin Sürdürülebilir Dönüşümünün Finansmanı ve Hızlandırılması ("**FAST-Cities**").
- Şubat 2023'teki depremlerden etkilenen iller için **içme suyu**, kanalizasyon ve yağmur suyu şebekelerinin yanı sıra içme suyu ve atık su arıtma tesislerinin **rehabilitasyonu, inşası ve genişletilmesi**.
- Düşük emisyonlu enerji tedarik projeleri, sürdürülebilir ulaşım ağları, dijital bağlantı ve dijitalleşme projeleri, sürdürülebilir tedarik zincirleri ve insani kalkınma projelerini destekleyen **Bağlantısallık programı**.

Birlikte başardıklarımız

23.770 mikro, küçük ve orta ölçekli işletmenin finans hizmetlerine ve finansmana erişimi iyileşti

150.000'den fazla iş imkanı desteklendi veya sürdürülür kılındı

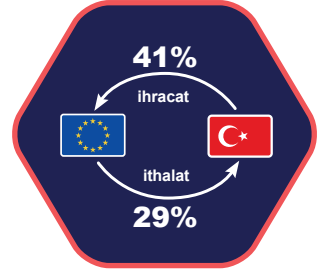

Her yıl sera gazı emisyonlarında **311.000** tondan fazla CO2 azalımı sağlandı

Yakın ticaret ve Yatırım Bağları

AB Türkiye'nin en büyük; Türkiye ise, AB'nin beşinci büyük ticaret ortağıdır. 2023'te Türkiye'nin ihraç ettiği malların %41'i AB'ye giderken, ithal ettiği malların %29'u AB menşelidir. Toplam AB Doğrudan Yabancı Yatırımı 2022'de 4,98 milyar Avro*'ya ulaşmıştır.

1996'daki **Gümrük Birliği Kararı**, AB ile Türkiye arasında serbestleştirilmiş ticaret rejimini (tarifelerin ve miktar kısıtlamalarının kaldırılması) tesis ederken, aynı zamanda AB'nin gümrük tarifeleri ve kuralları, ticaret politikası, rekabet politikası, fikri mülkiyet hakları ve teknik mevzuatına uyum gerekliliğini de getirmiştir.

Dış politika ve güvenlik politikası işbirliği

Türkiye, AB-Türkiye ilişkilerinin önemli bir boyutunu oluşturan dış politika alanında aktif ve önemli bir oyuncudur. Türkiye, **AB Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (ODGP)** alanında belirli bir hazırlık seviyesinde olup rapor döneminde genel olarak ilerleme kaydetmemiştir. Türkiye'nin çok düşük olan uyum oranı daha da düşmüş olup belirli konulardaki dış politikası, AB'nin ODGP kapsamındaki öncelikleri ile çelişmektedir.

- Türkiye diplomatik, ekonomik, güvenlik ve savunma alanlarında, **ortaklıklarını** çeşitlendiren ve **stratejik özerkliğini** ortaya koyan kapsamlı bir vizyon başlatmıştır.
- Türkiye **Afrika, Asya, Körfez ve Latin Amerika** ülkeleriyle ilişkilerini yoğunlaştırırken, **Arap ülkeleri ve Ermenistan** ile bölgesel normalleşme çabalarını artırmıştır. AB'nin Rusya'ya yönelik yaptırımlarının delinmesiyle mücadele konusunda Türkiye belirli bir takım tedbirleri uygulamaya koymuş olup AB ile aktif işbirliğini idame ettirmelidir.
- AB Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP)** kapsamında Türkiye, AB'nin kriz yönetimi misyon ve operasyonlarına aktif olarak katılmaya ve önemli katkılarda bulunmaya devam etmiştir.

İnsanlar arası etkileşim

- AB'nin **ERASMUS+ programı** sayesinde son üç yılda 189.494 Türk vatandaşı eğitim, gençlik ve spor alanlarında değişim programlarına katılmıştır.

* Kaynak: DG Trade (Ticaret Genel Müdürlüğü)